

δαιόταται. Ἡ ἀσθένεια προσβάλλει τοὺς ἀδυνατούς ὀργανισμούς, τὸ πίνειν δ' ἀμέτρως προκαλεῖ ἀδυναμίαν.

HENRY DE PARVILLE.

Ο ΤΑΦΟΣ ΤΟΥ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ

Ὅτε ἤκουσα ὅτι πρό τινος χρόνου ἐγένοντο ἀνασκαφαὶ ἐν Δεκελείᾳ πρὸς ἀνεύρεσιν τοῦ τάφου τοῦ Σοφοκλέους, ἀληθῶς ἠπόρησα καὶ εἶπον κατ' ἐμαυτόν· τί παθόντες ἢ τί μαθόντες οἱ ἀνασκάψαντες ἀφήκαν τὸν πλησίον ἡμῶν κείμενον, τὸν δέκα ἑνδεκα στάδια ἀπέχοντα τῆς πόλεως Ἰππιον Κολωνόν, ἔνθα ὁ ποιητὴς ἐγεννήθη καὶ ἐτάφη, καὶ ἀναζητοῦσι τὸν τάφον αὐτοῦ ἐν Δεκελείᾳ, 120 στάδια (Θουκυδ. 7, 19) μακρὰν τῆς πόλεως; Εὐτυχῶς τὴν ἀπορίαν μου ταύτην ἔσπευσε νὰ λύσῃ ἀνώνυμὸς τις ἀναγράφας ἐν τῇ Ἐφημερίδι (ἀρ. 171) «τὰ ἀρχαῖα χωρία, ἐφ' ὧν ἐστηρίχθη ἢ οὐχὶ ἀπίθανος εἰκασία ὅτι ἐκεῖ (ἐν Δεκελείᾳ) εἶχε κατατεθῆ ἢ σορὸς τοῦ Σοφοκλέους». Εἶπον ὅτι ἔλυσε τὴν ἀπορίαν μου διότι ἀναγνοῦς τὰ πικρατεθέντα χωρία εἶδον ὅτι τῆς πλάνης αὐτῶν αἰτία οὐδεμία ἄλλη εἶναι ἢ ἡ παρανόσις τῶν χωρίων τούτων, ὧν τὸ μὲν ἐλήφθη ἐκ τοῦ βίου τοῦ Σοφοκλέους, τὸ δ' ἕτερον ἐκ τοῦ Πausανίου. Τὸ δεύτερον, τὸ ἐκ τοῦ Πausανίου, οὐδαμῶς συντελοῦν εἰς λύσιν τοῦ ζητήματος, παρετέθη, νομίζει τις, δι' οὐδὲν ἄλλο, ἢ ὅπως δεικνύη ὅτι ὁ παραθεῖς αὐτὸ περὶ μικροῦ ποιεῖται τὴν Σοφοκλείου βῆσιν

Χωρὶς τὸ τ' εἰπεῖν πολλὰ καὶ τὰ καίρια.

Τὸ μόνον λοιπόν, ὅπερ πικρήγαγεν αὐτούς, ὥστε νὰ νομίσωσιν ὅτι οἱ πατῆροι τάφοι τοῦ Σοφοκλέους, εἰς οὓς κατὰ τὸν ἀνώνυμον αὐτοῦ βιογράφον ὁ ποιητὴς τελευτήσας ἐτίθη, κεῖνται ἐν Δεκελείᾳ, εἶναι ἢ ἐξῆς φράσις τοῦ βιογράφου: «τῶν δὲ πατρῶων αὐτοῦ τάφων ἐπὶ Δεκελείαν κειμένων πρὸ σταδίων τοῦ τείχους ἑνδεκα.—»

Κατ' ἐμὲ ἡ φράσις αὕτη οὐδὲν περιέχει τὸ συνηγοροῦν τῇ γνώμῃ τῶν ἐν Δεκελείᾳ ἀνασκαψάντων, ἀλλὰ τὸν ἀντικτίον πείθει ὅτι ὁ τραγικός ἐτάφη ἐν Κολωνῷ.

α) Οἱ πατῆροι τάφοι τινὸς κεῖνται κατὰ τὸ εἶκος, ἐὰν μηδεμία ἐναντία μαρτυρία ὑπάρχη, ἐν τῷ τόπῳ, ἔνθα ἐγεννήθη καὶ οἱ πατῆροι ἄρα τάφοι τοῦ Σοφοκλέους ζητητέοι οὐχὶ ἐν Δεκελείᾳ, ἀλλ' ἐν τῷ τόπῳ τῆς γεννήσεως αὐτοῦ, ἐν Κολωνῷ δηλαδὴ.

β) Δὲν ἀρκεῖ τοῦτο; Αὕτη ἡ ὑπὸ τοῦ βιογράφου ὀριζομένη ἀπόστασις—«πρὸ σταδίων τοῦ τείχους ἑνδεκα»—προάγει τὴν εὐλογον πιθανότητα εἰς βεβαιότητα· διότι ὁ δῆμος Κο-

λωνός (ὅστις βεβαίως ἐξετείνεται ὑπὸ τὸν γνωστὸν λόφον (Bursian Geogr. Griechenl. 1, 524), ἐφ' οὗ νῦν ὑψοῦνται δύο στῆλαι, ἡ τοῦ γερμανοῦ Müller καὶ ἡ τοῦ γάλλου Lenormant) τοσαῦτά που στάδια ἀπέχει τῆς πόλεως. Θουκυδ. 8, 67: ξυνέκλυσαν τὴν ἐκκλησίαν εἰς τὸν Κολωνόν (ἔστι δὲ ἱερὸν Ποσειδῶνος ἔξω πόλεως ἀπέχον σταδίου μάλιστα δέκα).

γ) Τὸ «ἐπὶ Δεκελείαν», ὅπερ ἴσως παρερμηνευθὲν ὑπῆρξεν ἡ πρώτη αἰτία τῆς πλάνης, οὐδὲν ἄλλο σημαίνει ἢ ὅτι οἱ πατῆροι τάφοι τοῦ ποιητοῦ ἔκειντο παρὰ τὴν ὁδὸν τὴν ἐξ Ἀθηνῶν εἰς Δεκελείαν φέρουσαν (ἢ ἐπὶ σημαίνει διεύθυνσιν). Τὴν Δεκελείαν, ὡς γνωστὴν, οἱ Λακεδαιμόνιοι ἐτείχισαν τῷ 413, ἐκ ταύτης δὲ συνεχῶς ὁρμωμένοι ἔφθειρον τὴν χώραν καὶ πολλὰ τοὺς Ἀθηναίους ἔβλαπτον. Παράβλεπε Θουκυδ. 8, 67: «ἐπὶ δὲ τῷ πεδίῳ καὶ τῆς χώρας τοῖς κρατίστοις ἐς τὸ κκκουργεῖν ἰσοδομεῖτο τὸ τεῖχος, ἐπιγαρὲς μέχρι τῆς τῶν Ἀθηναίων πόλεως» καὶ Bursian Geographie von Griechenland 1, 335: Eine dritte Hauptstrasse nach Boiotien ging von Athen aus in gerader nördlicher Richtung durch die Ebene, 11 Stadien von der Stadt beim Grabe des Sophokles vorüber, dann östlich von Acharnae nach dem östlichen Theile des Parnes, welchen sie vermittelt des jetzt τὸ Κλειδί genannten Passes durchschnitt. Diesen Pass beherrschte die an der Stelle des jetzigen Dörfchens Tatōi 120 Stadien nördlich von Athen gelegene Ortschaft Dekeleia, oberhalb deren . . . die Lakedaemonier im 19 Jahre des Pelopon. Krieges ein Castell als Operationsbasis gegen die athenische Ebene . . . anlegten. Λέγεται δ' ὅτι οἱ Λακεδαιμόνιοι καὶ τὴν τοῦ Σοφοκλέους ταφὴν ἐκόλυον, ἀλλ' ἐπιστάς κατ' ὄναρ τῷ στρατηγῷ αὐτῶν ὁ Διόνυσος ἐκέλευσεν ἐπιτρέψαι τεθῆναι τὸν ἄνδρα εἰς τοὺς πατρῶους τάφους (Pausan. 1, 21 καὶ Βιογράφ.)

Πρὸς τοῦτοίς τὸ ἐξῆς εἰς Σοφοκλέα ἐπίγραμμα Σιμίου τοῦ Θηβαίου

Ἦρέμ' ὑπὲρ τύμβοιο Σοφοκλέος, ἠρέμα, κισσέ,
ἐρπύσιοι, χλοερούς ἐκπροχέων πλοκόμους,
καὶ πέταλον πάντη θάλλοι βόδου, ἢ τε φιλορρῶε
ἄμπελος, ὕγρα περίε κλήματα χευαμένη,
εἶνεκεν εὐμαθῆς πινυτόφρονος, ἦν ὁ μελιχρὸς
ἦσκησ' ἐκ Μουσειῶν ἄμμιγα καὶ Χαρίτων

δὲν ἀναμιμνήσκει τὸ πρῶτον στάσιμον (ἡμαρτημένως τὸ μέρος τοῦτο παρὰ Πλευτάρχῳ Ἠθικ. 785 καὶ ἐν τῇ γραμματολογίᾳ τοῦ μακαρίτου Κυπριανοῦ καλεῖται πάροδος) τοῦ Οἰδίποδος ἐπὶ Κολωνῷ, ἔνθα ὁ Σοφοκλῆς ἐξυμνεῖ τὰς φυσικὰς καλλονὰς τοῦ δήμου αὐτοῦ Κολωνοῦ;

εὐίππου, ξέγε, τᾶσδε γώ-
ρας ἴκου τὰ κράτιστ' ἔπαυλα,
τόνδ' ἀργῆτα Κολωνόν, ἔνθ'
ἀ λιγεῖα μινύρεται

θαμίζουσα μάλιστα ἀηδών χλωραῖς ὑπὸ βάσσαις, τὸν οἰνώπα νέμουσα κισσὸν καὶ τὰν ἀβαίτον θεοῦ φυλλάδα μυριόκαρπον ἀνήλιον ἀνήνεμόν τε πάντων χειμώνων ἴν' ὁ Βακχιώτης αἰεὶ Διόνυσος ἐμβατεύει.

Τελευταῖον ὀφείλω νὰ εἶπω ὅτι δὲν ὑπέπεσον πρῶτοι οἱ ἡμέτεροι εἰς τὴν πλάνην ταύτην, ἀλλ' ὁ γάλλος Harriot (Recherches sur la Topographie des Dèmes de l' Attique 122.) παρερμηνεύσας δι' ἄγνοιαν τῆς ἐλληνικῆς γλώσσης (ὅπερ πολλαχοῦ τοῦ ἔργου αὐτοῦ παρατηρεῖται) τὸ «ἐπὶ Δεκέλειαν» διὰ τοῦ à Décélie, ἔνεκα δὲ τούτου τὰ συμπεράσματα, ἅπερ συναγεί, εἶναι ἄτοπα.

Ἐν Ἀθήναις 10 Ἰουλίου

Α. Δ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΣ.

ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΠΑΡΑΣΗΜΟΦΟΡΟΥΜΕΝΑΙ ἐπ' ἀνδρεία

Μία γαλλίς ἠθοποιός, ἡ κυρία Μαρία Λωρὰν πρόκειται ἐφέτος νὰ παρασημοφορηθῇ, ἐπὶ τῇ ἀφορμῇ δὲ ταύτῃ τὰ γαλλικὰ φύλλα ἀναφέρουσι τὰς γυναῖκας, εἰς ἃς μέχρι τοῦδε ἀπενεμήθη τὸ παράσημον τοῦ Λεγεῶνος τῆς Τιμῆς.

Πρώτη πασῶν ὑπῆρξεν ἡ Βιργινία Γκεσκιέρ ἐπιλεγομένη «ὁ εὐειδῆς λοχίας.» Ἴδου ἐν ὀλίγοις ἡ ἱστορία τῆς.

Θεωροῦσα ὅτι ὁ ἀδελφός τῆς ἦτο πολὺ ἀσθενῆς ὅπως ἀνθῆξῃ εἰς τοὺς κόπους τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας, τὸν ἀντικατέστητε περιβληθεῖσα τ' ἀνδρικά του ἱμάτια καὶ λαβοῦσα τὸ φύλλον τῆς πορείας του, κατετάχθη δὲ εἰς τὸ 27 πεζικὸν σύνταγμα.

Μετέσχεν ἐν ἔτει 1808 τοῦ γαλλικοῦ στρατεύματος τοῦ πεμφθέντος εἰς Πορτογαλίαν ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ Ζουνῶ. Κατὰ τινὰ αἰματηρὰν συμπλοκὴν, ὁ συνταγματάρχης τοῦ 27ου συντάγματος ἔπεσε βαρέως τραυματισθείς. Ἡ νίκη ἀπέμεινεν εἰς τοὺς Γάλλους, ἀλλ' ὅτε μετὰ τὴν μάχην συνεκεντρώθη τὸ στράτευμα, παρετηρήθη ἡ ἀπουσία τοῦ συνταγματάρχου. Πάραυτα ὁ λοχίας Γκεσκιέρ ἀνέκχαζεν ὅτι ἔπρεπε ν' ἀναζητηθῇ τὸ σῶμά του καὶ νὰ μετακομισθῇ εἰς τὸ στρατόπεδον. Πρὸς τοῦτο ἀπῆλθε μόνος, ἀνεζήτησε καὶ ἀνεῦρε τὸν συνταγματάρχην εἰσέτι ζῶντα. Δύο Ἀγγλοὶ ἀξιωματικοὶ διήρχοντο ἔφιπποι κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν. Ὁ λοχίας πυροβολεῖ, φονεύει τὸν ἕνα ἐξ αὐτῶν καὶ

τραυματίζει τὸν ἕτερον, τραυματιζόμενος καὶ αὐτός ὑπὸ σφαίρας. Ἐν τούτοις καταπνίγων τὴν ὀδύνην του, συλλαμβάνει τοὺς δύο ἵππους τῶν ἐχθρῶν καὶ προσπαθεῖ εἰς μάτην ν' ἀναβιβάσῃ ἐπὶ τοῦ ἑνὸς ἐξ αὐτῶν τὸν συνταγματάρχην. Σύντροφοί του τινες προσδραμόντες τὸν ἐβοήθησαν.

Ὁ συνταγματάρχης μετενεχθεὶς εἰς τὸ νοσοκομεῖον καὶ νοσηλευθεὶς ἐσώθη. Πλήν καὶ ὁ «εὐειδῆς λοχίας» ἦτο ἐπίσης τετραυματισμένος· ἦτο ἐπάναγκες νὰ ἐπιθεθῇ τὸ τραῦμά του, ἀλλ' ὁ λοχίας ἤρνεϊτο.

— Ἐμπρός, ἐκδύσου! εἶπεν αὐτῷ ὁ ἰατρός.

Ἐπειδὴ δὲ ὁ λοχίας ἐξηκολούθει ν' ἀρνήται, οἱ νοσοκόμοι διὰ τῆς βίας ἐξέβαλον τὸ καθημαγμένον ἱμάτιόν του καὶ ἀπεκαλύφθη τότε ὁ γυναικεῖός του κόλπος.

Ἡ ἀπάτη ἐγνώσθη· οὐχ ἦττον ἀνεγράφη εἰς τὴν ἡμερησίαν διαταγὴν τὸ ἀνδραγάθημα τῆς Βιργινίας Γκεσκιέρ καὶ ἀπενεμήθη αὐτῇ τὸ παράσημον.

Ἡ ἠρωϊκὴ αὕτη γυνή, γεννηθεῖσα ἐν Δελεμὰν παρὰ τὴν Λίλλην, ἀπεβίωσεν ἑκατοντοῦτις σχεδὸν εἰς τὸ γηροκομεῖον τοῦ Ἰσὺ πρὸ τριακονταετίας.

Ἐτέρα τις γυνή, ἡ Μαρία Σέλλιγχ προεβιβάσθη εἰς ἀνθυπολοχαγὸν ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης τῆς Ἰέννης, ἠξιώθη δὲ τοῦ παρασήμου ἐν ἔτει 1808. Ἐγχειρίζων πρὸς αὐτὴν τὸ παράσημον ὁ Ναπολέων εἶπε: «Κυρία, σὰς χερσὶν σου σύνταξιν 700 φράγκων καὶ σὰς ἀποπέμνω τὸ παράσημον τοῦτο τῆς ἀνδρείας, οὐτινος τόσον εὐγενῶς κατέστησε ἀξία.» Ἡ Μαρία Σέλλιγχ ἀπεβίωσεν ἐν Μενὲν τὸ 1840, ἐν ἡλικίᾳ ὀγδοήκοντα δύο ἐτῶν.

Καὶ ἡ χήρα Βρυλὼν ἀνθυπολοχαγὸς γενομένη, ἀπεβίωσεν εἰς τὸν στρατῶνα τῶν Ἀπομάχων ἐν ἔτει 1859· μετέσχεν ἐπτά ἐστρατειῶν, ἰσαριθμούς κατ' αὐτάς λαβοῦσα πληγὰς.

Τὸ σύνολον τῶν γυναικῶν, εἰς ἃς ἀπενεμήθη τὸ παράσημον τοῦ Λεγεῶνος τῆς Τιμῆς ἀνέρχεται εἰς τριάκοντα δύο, πολλοὶ δὲ τῶν τιμηθέντων δι' αὐτοῦ ἀνδρῶν δὲν ἐπαρσημοφορήθησαν τόσον ἐπαξίως, ὅσον αὐταί.

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΠΕΡΙ ΓΑΜΒΕΤΤΑ

Τὰ ἀποκαλυπτῆριχ τοῦ μνημείου τοῦ Γαμβέττα παρέσχον κατὰ τὸ σύνθημα ἀφορμὴν ὅπως κυκλοφορήσῃ εἰς τὰς παρισινὰς ἐφημερίδας πληθὺς ἀνεκδῶτων ἀναφερομένων εἰς τὸν ἄνδρα, οὗ τὴν μνήμην τιμᾶ σήμερον περιφανῶς ἡ πατρίς του. Ἴδου ἐν ἐξ αὐτῶν: Καθ' ἣν ἐποχὴν ὁ